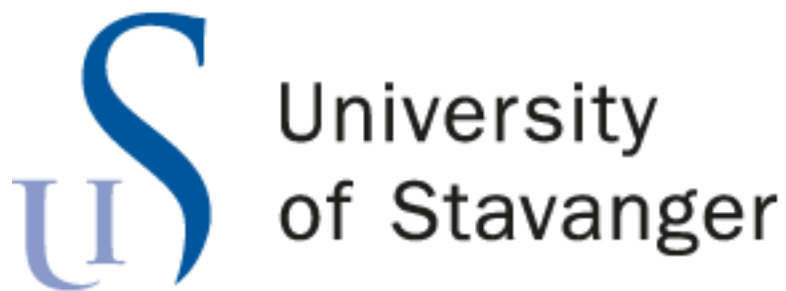

Kandidatnummer: 5056

BBABAC Bacheloroppgave med forskningsmetode

Samarbeid mellom saksbehandler i barneverntjenesten og minoritetsetniske foreldre-
en litteraturgjennomgang

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Institutt for sosialfag

Antall ord i besvarelsen:

12505 ord

Antall sider:

43 sider

Bacheloroppgave-BARNEVERN

UIS juni 2021

Innholdsfortegnelse

2.0	Innledning.....	4
2.1	<i>Bakgrunn for valg av tema .....</i>	4
2.2	<i>Formål med oppgaven .....</i>	5
2.3	<i>Presentasjon av problemstilling .....</i>	5
2.4	<i>Begrepsavklaring .....</i>	6
3.0	Faglig kunnskap/teoretisk referanseramme	7
3.1	<i>Risiko og beskyttelsesfaktorer.....</i>	7
3.2	<i>Salutogenese av Aaron Antonovsky .....</i>	8
3.3	<i>Baumrinds fire oppdragelsesstiler; autoritativ, autoritær, ettergivende og avvisende/forsømmende. ....</i>	10
3.4	<i>Den klassiske kommunikasjonsmodellen.....</i>	11
4.0	Metode.....	13
4.1	<i>Valg av metode .....</i>	13
4.2	<i>Fordeler og ulemper med litteraturstudie .....</i>	14
4.3	<i>Forskningsetikk.....</i>	15
4.4	<i>Fleksibilitet.....</i>	15
4.5	<i>Nærhet og kritisk vurdering .....</i>	16
4.6	<i>Datainnsamling og ressurser.....</i>	16
4.7	<i>Gyldighet .....</i>	17
4.8	<i>Generelt ved alle studier .....</i>	17
4.9	<i>Inklusjon og eksklusjonskriterier.....</i>	18
4.10	<i>Datainnsamling.....</i>	19
4.11	<i>Analyse .....</i>	19
4.12	<i>Kildekritikk.....</i>	19
4.13	<i>Studiens troverdighet .....</i>	20
5.0	Resultater	20
5.1	<i>Presentasjon av funn .....</i>	20
6.0	Diskusjon:.....	22
6.1	<i>Minoritetsetniske foreldre.....</i>	22
6.2	<i>Frykt for barnevernet.....</i>	23
6.3	<i>Kommunikasjon .....</i>	24
6.4	<i>Kommunikasjon til tross for ulikheter .....</i>	25
6.5	<i>Samarbeid til tross for kulturforskjeller.....</i>	28
6.6	<i>Motstridende oppdragelsesstiler .....</i>	31
6.7	<i>Selvbestemmelse.....</i>	34

7.0 Avslutning	35
<i>7.1 Mulige konsekvenser for praksis.....</i>	<i>38</i>
<i>7.2 Videre forskning.....</i>	<i>39</i>
8.0 Litteraturliste	39

2.0 Innledning

2.1 Bakgrunn for valg av tema

Statistikken viser at barn og unge med innvandrerbakgrunn er tydelig overrepresentert i barnevernet, sammenlignet med samme gruppe uten innvandrerbakgrunn (NOU 2016:16, s. 34). Blant barn og unge i aldersgruppen 0-17 år viser statistikken at nesten 52 innvandrere per 1 000 innvandrere fikk tiltak fra barnevernet ved utgangen av 2019, til sammenligning var det 27 per 1 000 barn uten innvandrerbakgrunn som fikk tiltak fra barnevernet (Statistisk sentralbyrå, 2020; Dyrhaug, 2020). Disse tallene belyser oss mer tydelig i hvilken grad barn og unge med innvandrerbakgrunn er overrepresentert i barnevernet. Årsakene for at innvandrerfamilier er overrepresentert i barnevernsstatistikken kan være ulike, men noen av de faktorene som også er relevante for denne oppgave er kultur, sosiale- og økonomiske faktorer, foreldrekompetanse og barns omsorgssituasjon (NOU, 2016:16, s. 35).

Hvis barn og unge lever i familier som kan skade deres helse og utvikling, skal barnevernet sikre at disse barna får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, samtidig bistå til trygge oppvekstvilkår (Bufdir, 2021; Barnevernloven § 1-1). I Lov av 17. juli 1992, nr. 100 Lov om barneverntjenester (bvl.) §1-7 understreker det at barnevernet skal utøve sin profesjon med respekt og samarbeid med barnet og barnets foreldre. Samarbeid er viktig fordi man må innhente og utveksle informasjon for å kunne vurdere omsorgskompetansen til foreldrene (Kojan og Christiansen, 2016). For å danne et samarbeid, er tillit grunnleggende (Berg, Paulsen, Midjo, Haugen, Garvik og Tøssebro, 2017, s. 11). Det kan være ekstra utfordrende å skape tillit i saker hvor foreldre kommer fra en annen kultur, som representerer en helt annen oppdragelses tradisjon enn det vi har i Norge (Berg, et al. 2017, s. 11). Blant annet forteller en saksbehandler i Tuastad, Handulle og Alfonso (2017) sin studie at mange minoritetsetniske foreldre opplever seg nok litt overkjørte i møte med barnevernet. Fordi de mener at det er utfordrende og vanskelig å sette seg inn i alle de ulike kulturene, saksbehandleren har ikke god nok tid, man blir utålmodig og klarer ikke forstå hverandre (Tuastad, Handulle og Alfonso, 2017). Det er ikke bare saksbehandlerne som synes det er utfordrende. En større andel minoritetsforeldre opplever mer frykt for barnevernet enn majoritetsbefolkningen i Norge (Ali, 2015). Dette medfører at barnevernet kan få store utfordringer med å skape tillit innenfor det minoritetsetniske miljøet (Ali, 2015). Bufdir (2017) rapporterer det samme, en

stor andel av personer innenfor de ulike minoritetsmiljøene har ikke tillit til barnevernets vurderinger og handlemåte på hva som er til barnets og familiens beste. Samtidig rapporter Statens helsetilsyn (2019) at barneverntjenesten opplever saker der familier har minoritetsbakgrunn som komplekse og krevende å arbeide med. Noe av grunnen for dette er fordi mange minoritetsetniske foreldre trenger hjelp fra flere instanser enn bare barnevernet (Statens helsetilsyn, 2019).

2.2 Formål med oppgaven

Formålet med oppgaven er å se på hvilke elementer som kan styrke samarbeider mellom saksbehandler og minoritetsetniske foreldre. Jeg ønsker å finne ut om det er mulig å kunne samarbeide til tross for kulturelle forskjeller og om saksbehandler klarer å danne en dialog om ulike oppdragelses tradisjoner.

2.3 Presentasjon av problemstilling

Hvis barn og unge lever i familier som kan skade deres helse og utvikling, skal barnevernet sikre at disse barna får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, samtidig bistå til trygge oppvekstvilkår (Bufdir, 2021; Barnevernloven § 1-1). Dermed har saksbehandleren i barneverntjenesten en viktig oppgave å danne en samarbeidsrelasjon med foreldrene slik at de kan vurdere om familien trenger bistand fra barnevernet (Kojan og Christiansen, 2016). Barnevernet i Norge skal gi den nødvendige hjelpen og støtten som foreldrene trenger for at de kan ivareta omsorgen for barna selv. De fleste familiene som kommer i kontakt med barneverntjenesten har tilstrekkelig hjelpetiltak i hjemmet (Bufdir, 2021). Hvis foreldrene ikke ønsker bistand fra barnevernet, må enten barneverntjenesten henlegge saken eller vurdere om sakens alvorlighet gir grunnlag for omsorgsovertakelse (Christiansen, Havnen, Iversen, Fylkesnes, Lauritzen, Nygård, Jarlby og Vis, 2019). Fylkesnemnda kan ved helt nødvendige tilfeller pålegge familien hjelpetiltak for å sikre at barnet får tilfredsstillende omsorg (Bvl § 4-4 3.ledd).

I barnevernloven § 4-5 når barneverntjenesten har vedtatt et hjelpetiltak, skal de utarbeide en tidsavgrenset tiltaksplan. Denne er barneverntjenesten pliktet til å følge nøye med på, og vurdere om hjelpetiltaket er tjenlig for barnet og foreldrene. Barneverntjenesten skal da

vurdere om det er nødvendig med andre tiltak, eller om det foreligger grunnlag for en omsorgsovertakelse.

Jeg har lyst å nevne at en alvorlig konsekvens av dårlig samarbeid kan føre til at foreldrene flykter til utlandet fordi de ønsker ikke at barnevernet skal ta omsorgen fra foreldrene. Advokat Olav Andreas Thrana mener å flykte til utlandet kan utsette barna for en potensielt dårlig og svært farlig situasjon som kan få traumatiske ettervirkninger (Jacobsen, 2017). Det er forbudt ifølge barnevernloven § 4-31 å ta med barna ut av Norge uten samtykke av barneverntjenesten, se lovparagrafen om hvilke vedtak som gjelder. Derfor ønsker jeg å legge avgjørende vekt på samarbeid i denne oppgaven.

Minste inngrepsprinsipp og samarbeidsplikt (jf bvl §1-7) er noe saksbehandleren i barneverntjenesten skal utøve så langt det er mulig for å forhindre at saken blir henlagt eller pålegg om hjelpetiltak eller ved alvorlige tilfeller vurdere omsorgsovertakelse (NOU, 2016:16).

Selv om man står i en vanskelig situasjon kan samarbeid være en viktig faktor fordi den kan bidra til at den blir meningsfull både for barnet og barnets foreldre (Lindström og Eriksson, 2015).

Problemstilling i denne oppgaven er derfor:

“Hvordan kan saksbehandleren i barneverntjenesten samarbeide med minoritetsetniske foreldre til tross for kulturforskjeller, motstridende oppdragelsesstiler og andre ulikheter? “

2.4 Begrepsavklaring

Minoritetsetnisk: Minoritetsetnisk er en samlebetegnelse på folkegrupper som er i mindretall på grunn av deres opphav, språk, kultur og religion i forhold til landets innbyggere, majoritetsbefolkningen (Dahl, 2013; Eriksen, 2010).

Kulturforskjeller: Kultur er “de ferdighetene, oppfatninger og væremåter som personer har tilegnet seg som medlem av et samfunn” (Eriksen, 2010, s. 15). Norge er et land som har mange innbyggere med stor variasjon av ulike bakgrunner, språk og religioner, kort fortalt er

vi et flerkulturelt samfunn (Dahl, 2013, s. 39). I et flerkulturelt samfunn representerer hvert individ en bestemt kultur ut ifra den tilhørigheten de har til et større eller mindre fellesskap i samfunnet, med dette definerer Dahl (2013, s. 39) kulturforskjeller som noe vi gjør når vi sammenligner eller setter kulturer opp mot hverandre (Dahl, 2013, s. 39).

Oppdragsstiler: er holdninger og atferdsmønstre som foreldre praktiserer, variasjonen kan gi oss ulike metoder å oppdra barna på (Jávo, 2010, s. 56). Den mest kjente måten til å differensiere de ulike oppdragsstiler er å bruke modellen til Diana Baumrinds (Jávo, 2010, s. 56).

3.0 Faglig kunnskap/teoretisk referanseramme

I dette kapitlet skal jeg gjøre rede for noen sentrale modeller og teorier som belyser min problemstilling. *Risiko og beskyttelsesfaktorer* er et viktig verktøy om hvilke faktorer som øker eller demper risikoen for psykisk eller atferdsmessige problemer (Kvello, 2015). *Salutogenese* er en teori som handler om å oppleve at det å stå i en vanskelig situasjon kan være meningsfullt (Kvello, 2015; Linström og Eriksson, 2015). *Baumrinds fire oppdragsstiler* er en modell som har til hensikt å inndele de ulike oppdragsstilene (Jávo, 2010). *Den klassiske kommunikasjonsmodellen* er en modell som dreier seg om å vise oss de helt nødvendige elementene i en kommunikasjonsprosess og gjøre rede for at det finnes forstyrrende elementer i kommunikasjonen som kan gjøre at kommunikasjonen svikter (Dahl, 2013).

3.1 Risiko og beskyttelsesfaktorer

Øyvind Kvello (2015, s. 246) definerer risiko og beskyttelsesfaktorer som noe som kan øke faren eller dempe sannsynligheten for at man kan utvikle psykiske og/eller sosiale vansker. Kvello (2015) bruker noen vurderingskriterier av risiko- og beskyttelsesfaktorer som forteller oss noe om alvorlighetsgraden av situasjonen. Vurderingene går ut på antall risiko- og beskyttelsesfaktorene, varigheten av risiko- og beskyttelsesfaktorene, intensiteten av risiko- og beskyttelsesfaktorene, hvilke kontekster risiko- og beskyttelsesfaktorene befinner seg i og hvor sterke beskyttelsesfaktorene er i forhold til risikofaktorene (Kvello, 2015, s. 247).

Det finnes ulike risikoforhold som kan få alvorlige konsekvenser for barn. I Bunkholdt og Kvaran (2015) benevnes “grå omsorgssvikt”, fattigdom, seksuelle overgrep, foreldre med psykisk utviklingshemning, rus, foreldre som er psykisk syke, parentifisering og vold som risikofaktorer for barn. I min oppgave kommer jeg til å fokusere på “grå omsorgssvikt”, fattigdom og vold, fordi jeg anser dette som relevant for min problemstilling.

“Grå omsorgssvikt” er komplekse saker, fordi de krever at man er observant på hvilke faktorer som er beskyttende og risikable for barna. Konteksten i hjemmet kan være preget av svikt i forhold til matstell, hygiene, samhandling mellom barn og foreldre og utfordringer med grensesetting (Bunkholdt og Kvaran, 2015, s. 126).

Fattigdom er når familien har en inntekt som er 60 prosent under medianinntekten i samfunnet. Men det er også viktig å poengtere at fattigdom handler ikke bare om at man har lite inntekt. Fattigdom kan også oppleves subjektiv, hvor man sammenligner eget vilkår med andre (Bunkholdt og Kvaran, 2015, s. 128).

Volden er enten rettet mot barnet eller barnet er vitnet til partnervold (Bunkholdt og Kvaran, 2015, s. 128). Fysisk avstraffelse er ulike former for voldshendelser som er rettet mot barn og voldsutøveren er ofte voksne. Med tiden har fysisk avstraffelse begrepet blitt endret, og i tråd med den økte immigrasjonen til Norge bruker vi begrepene oppdragervold eller oppdragelsesvold (Kvello, 2015).

Disse risikoforholdene kan få følelsesmessige og atferdsmessige konsekvenser for barns utvikling (Bunkholdt og Kvaran, 2015). Samtidig så kan omsorgssituasjonen være god nok, hvis det viser seg at beskyttelses forholdene evner og kompenserer for risikoforholdene (Bunkholdt og Kvaran, 2015; Kvello, 2015)

3.2 Salutogenese av Aaron Antonovsky

Den israelske-amerikanske sosiologen Aaron Antonovsky var interessert i forekomst av sykdom, og utførte en studie på kvinner som hadde vært utsatt for belastende hendelser som Holocaust (Studsroed og Mevik, 2019; Lindström og Eriksson 2015; Lønne,

2019). Antonovsky sier at når mennesker møter på situasjoner som er preget av utrygghet og angst vil det være et betydelig behov for å forstå og gi mening til den situasjoner man står i (Håkonsen, 2014, s. 278). Å finne mening i ulike situasjoner mente Antonovsky var grunnleggende for mennesker (Håkonsen, 2014, s. 276).

Ut ifra dette har Antonovsky utarbeidet en teori for helse, salutogenese “sense of coherence, på norsk “opplevelsen av sammenheng” (OAS). Salutogenese ønsker å sette søkelys på hva det er som fremmer god helse og hva det er som gir individer økt mestring og velvære (Lindström og Eriksson, 2015; Grøholt, Garløv, Weidle og Sommerchild, 2015; Pastoor, 2016). Teoriens hensikt er å opprettholde en opplevelse av sammenheng (OAS). Hvor personer kan utvikle større mot til å takle store prøvelser i livet, og det å stå i situasjonen kan innebære noe positivt i form av at personen opplever dette som meningsfullt. Hvor man har evnen til å bruke egne ressurser til å opparbeide seg en sterk opplevelse av sammenheng (Kvelling, 2015; Lindström og Eriksson, 2015). Videre utarbeidet Antonovsky et verktøy for å kunne måle respondentens innstilling til livet gjennom et spørreskjema (Lindström og Eriksson, 2015).

I teorien opplevelse av sammenheng (OAS) finnes det tre aspekter som er i et gjensidig samspill med hverandre, disse er: begripelighet, håndterbarhet og meningsfullhet (Lønne, 2019; Lindström og Eriksson, 2015). Når mennesker har en sterk opplevelse av sammenheng, da opplever de at livet er preget av en sammenheng, og at de tre dimensjonene begripelighet, håndterbarhet og meningsfullhet er med på styrke den indre tryggheten og tilliten vi har til våre indre ressurser og de ressursene i omgivelsene rundt, dermed gir dette en evne til å bruke eller gjenbruke disse ressursene på en slik måte at den er helsefremmende (Lindström og Eriksson, 2015, s. 28). Vi kan si at opplevelse av sammenheng er en annen måte å tenke, være og handle på som gir personen mål og mening til livet, men også en måte for personer til å spille med omgivelsene. Alle de tre aspektene i opplevelse av sammenheng samspiller med hverandre, men Lindström og Eriksson (2015, s. 29) skriver at meningsfullhet er den viktigste motivasjonsfaktoren og at meningsfullhet er drivkraften i selve livet.

Vi kan blant annet bruke salutogenese i en barnevernsfaglig kontekst. Først må vi utdype hva som ligger bak de tre dimensjoner, begripelighet, håndterbarhet og meningsfullhet. Når personen opplever situasjonen med begripelighet, gjør at vedkommende forstår hendelsen og

at den er overkommelig og påvirkelig (Studsrød og Mevik, 2019; Kvello, 2015; Lønne, 2019). Når situasjonen oppleves håndterbar, evner man å tenke logisk og forutsigbar, hvor man klarer å bruke egne ressurser eller ressurser fra miljøet rundt til å håndtere situasjonen (Studsrød og Mevik, 2019; Kvello, 2015). Med meningsfullhet menes det at personen klarer å forstå betydningen av situasjonen som er utfordrende og at den er viktig i en meningsfull livssammenheng. Det betyr ikke at situasjonen kan være vanskelig, men at løsningen på problemet fremstår som viktig og mulig å håndtere ut ifra de forutsetningen man har i livet (Studsrød og Mevik, 2019; Kvello, 2015; Lindström og Eriksson, 2015; Lønne, 2019). I følge Antonovsky skal ikke opplevelse av sammenheng brukes som en mestringsstrategi eller et personlighetstrekk, men kan brukes som en livsinnstilling (Lindström og Eriksson, 2015).

3.3 Baumrinds fire oppdragelsesstiler; autoritativ, autoritær, ettergivende og avvisende/forsømmende.

Den amerikanske forskeren Diana Baumrind lanserte på 1960-tallet “typological model of parenting styles”, jeg bruker i denne sammenhengen det norske navnet “Baumrinds fire oppdragelsesstiler”. Denne modellen har blitt mye brukt for å inndele de ulike oppdragelsesstilene (Jávo, 2010, s. 56). Baumrinds modell benytter seg av to dimensjoner - varme og kontroll for å fortelle oss noe om foreldrenes oppdragelsesstil (Blaasvær og Ames, 2019; Jávo, 2010). Den varme dimensjonen kan forstås i hvilken grad foreldrene evner å møte barn med varme. Med høy grad av varme betegnes som imøtekommende, kjærlig og høy grad av respons på barnets behov og krav. Liten grad av varme indikerer avvisende, lite kjærlig og lav respons til barnet (Jávo, 2010; Blaasvær og Ames, 2019). Den kontroll dimensjonen handler om i hvilken grad foreldrene evner til å utøve kontroll på barnet. Høy grad av kontroll innebærer at foreldrene stiller høye krav til barnet, det stilles høye forventninger til barnets oppførsel og høy grad av orden. Ved lav grad av kontroll inneholder kaos og uorden, og foreldrene kan være ettergivende i møte med barnet (Jávo, 2010; Blaasvær og Ames, 2019). Når vi kombinerer de to dimensjonene varme og kontroll, vil dette gi oss 4 ulike typer av foreldrestiler; autorative, autoritær, ettergivende og avvisende/forsømmende (Jávo, 2010, s. 56).

Autoritativ foreldrestil karakteriserer varme og fleksible foreldre. Hvor foreldrene holder kontrollen samtidig som de har faste rasjonelle regler, men er villig til at barnet kan forhandle,

som bidrar til at barnet tar ansvar. Foreldrene viser fornuft og engasjement i barneoppdragelsen (Killén, 2019; Jávo, 2010; Blaasvær og Ames, 2019). Autoritære foreldrestil beskriver en oppdragsstil hvor foreldrene utøver kontroll med liten grad av varme for barnet. Her legges det vekt på at foreldrene har rigide regler og oppmuntrer ikke barnet til å diskutere de fastsatte reglene. Foreldrene respekter disiplin og høy grad av orden og er lite lydhør på barnets meninger og ønsker (Killén, 2019, Jávo, 2010). Ettergivende foreldrestil karakterisert som foreldre med lite kontroll, men med høy varme til barna. Foreldrene er lite kontrollerende og har minimale krav til at barna lever opp til de reglene som er fastsatt. Foreldrene er mottakelige og lydhøre på barna, men ønsker å unngå konfrontasjoner (Jávo 2010; Killén, 2019). Avvisende/forsømmende foreldrestil er når foreldrene i svært liten grad setter kontroll eller gir barnet varme. Barna får lite hjelp til å sette grenser og blir aktivt avvist av foreldrene (Killén, 2019; Jávo, 2010).

Hørthe (2021) skriver at Baumrind observerte selv at autoritativ foreldrestil fremtrådte som en god effekt på barns utvikling. Samtidig observerte Baumrind at både autoritære-, ettergivende- og avvisende foreldrestil kunne få bidra til uheldige konsekvenser for barnets utvikling. Dette stemmer også overens med hva Blaasvær og Ames (2019) har samlet av empiriske undersøkelser (Hørthe, 2021)

3.4 Den klassiske kommunikasjonsmodellen

Kommunikasjon er en viktig faktor for å kunne danne samarbeid mellom saksbehandler og minoritetsetniske foreldre (Røkenes og Hanssen, 2002, s. 9). I den klassiske kommunikasjonsmodellen beskrives de helt nødvendige elementene i en kommunikasjonsprosess. Kommunikasjonens hensikt er å sende et budskap eller en mening fra avsender til en mottaker (Dahl, 2013). Kommunikasjonsmodellen viser det lineære aspekter ved kommunikasjon på denne:

“Modellen viser en avsender som sender tegn eller en melding til en mottaker. Avsender innkoder sitt budskap i tegn eller melding, mottakeren avkoder tegn eller melding og mottar et budskap. Mottakeren gir tilbakemelding, som igjen må tolkes av avsender. Det hele kan forstyrres av støy” (Dahl, 2013, s. 57)

Når man sender et budskap må den først innkodes av avsenderen. Her forsøkes det å gi innhold til det man ønsker å sende som budskap til mottaker. Det er nødvendig å vite hvem mottakeren er og kunne gi innhold som er forståelig for akkurat den mottakeren (Dahl, 2013). Mottakeren må da forsøke å avkode meldingen ut ifra sitt ståsted. Her brukes det tidligere erfaringer, språk og kontekst for å forsøke å tolke hva avsender har ønsket å formidle. I en kommunikasjon kan det være forstyrrende elementer, som vi kaller støy (Dahl, 2013). I denne konteksten kan det være at noe forstyrrer oppmerksomheten til hva som ønskes å formidles, hvis foreldrene opplever makten som saksbehandleren utøver som veldig utfordrende kan budskapet som saksbehandleren forsøker å sende blir forhindret av støyet.

Øyvind Dahl (2013, s. 58) påpeker at det som ofte svikter i en kommunikasjon er hvordan vi tolker hva andre prøver å formidle, og dette kalles koder. Kodene ligger i meningssystemer hvor tegnene er organisert i. Disse kodene er kulturbestemte, som kan påvirke en kommunikasjon mellom ulike parter (Dahl, 2013). For at en kommunikasjon skal være meningsfylt må begge parter ha kjennskap til hverandres kodesystem. At de kan kommunisere selv om de ikke snakker samme språk, har kjennskap til samme måte å formidle budskap på og hvordan vi tolker hva som blir formidlet (Dahl, 2013).

Tolk

For å kommunisere selv om vi ikke snakker samme språk, er det en forutsetning at en tolk er med for å bidra til en effektiv kommunikasjon mellom partene. En offentlig tolk må følge de retningslinjene fra tolkeportalen, som omhandler at man skal være upartisk og ha taushetsplikt. Tolken skal heller ikke være i familien med personen det gjelder, eller være i et økonomisk eller politisk avhengighetsforhold (Dahl, 2013, s. 171). Innenfor offentlig forvaltning og sosial- og helsetjenester er det helt nødvendig å bruke tolk i en samtale hvis man mistenker at språket kan oppstå som en barriere for kommunikasjonen. Det er en forutsetning at saken blir opplyst på en slik måte at begge parter forstår saksbehandlingen, hvis den ikke blir det kan dette true rettssikkerheten til personen (Dahl, 2013, s. 171). Dahl (2013, s. 171) mener derimot at tolken ikke skal bare ha kjennskap til språket, men bør også ha god kjennskap til kulturen til vedkommende fordi man bruker gjerne en annen type form for kommunikasjon både verbal og non-verbal kommunikasjon og samtidig ulike kulturforståelser.

Stereotypier

Når man kategoriserer enkeltmennesker eller en gruppe av mennesker som har enkelte fellestrekk, kalles dette for stereotypier (Dahl, 2013, s. 66). Enkelt forklart bruker vi stereotypier for å sette folk i bås. Vi har noen antakelser om andre mennesker eller en sosial gruppe for å sortere de innenfor en kategori. Stereotypier er ikke bare skadelig, men kan også være nyttig, formålet med stereotypien er avgjørende her. Dahl (2013, s. 67) mener derimot at man bør analysere stereotypiene og bli bevisst på hva stereotypiene gjør med oss. Det kan godt hende at vi endrer mening på stereotypien når vi for eksempel får mer kjennskap til den gruppen vi kategoriserer.

Fordommer

Fordommer er stereotypier som ikke blir endret til tross for mer innsikt til den gruppen vi kategoriserer (Dahl, 2013). Hvis vi har fordommer mot noen ønsker vi heller ikke å endre på måten vi tenker, derfor sier vi at fordommer alltid har en negativ klang. En slik holdning vil derimot ikke bidra til en god kommunikasjon og mellommenneskelig forståelse (Dahl, 2013).

Makt

Makt har mange definisjoner, innenfor kommunikasjon finner vi språkmakt. Saksbehandleren som snakker majoritetsspråket har større makt enn vedkommende som har minimale eller ingen kjennskap til majoritetsspråket (Dahl, 2013). Saksbehandleren skal innhente informasjon og utveksle dialog for å kunne vurdere foreldrenes omsorgskompetanse (Kojan og Christiansen, 2016). Minoritetsetniske som behersker i svært lav grad det norske språket, har minimale forutsetninger å fremme sine synspunkter direkte til saksbehandleren (Dahl, 2013).

4.0 Metode

4.1 Valg av metode

I dette kapittelet skal jeg gjøre rede for hva er metode og hvilken metode jeg har valgt i denne bacheloroppgaven.

Metode kan ofte beskrives som et redskap i møte med det vi vil undersøke, hvor metoden er veien til det målet vi undersøker. Forskere blir utfordret til å beskrive denne veien og redegjøre for de valgene som tas underveis (Dalland, 2012). Når vi velger én bestemt vitenskapelig metode bidrar det med å gi oss gode data som kan belyse våre forskningsspørsmål på en enkel, holdbar og intersubjektiv prøvbar måte (Dalland, 2012; Tranøy, 2019). Problemstilling “Hvordan kan saksbehandleren i barneverntjenesten samarbeide med minoritetsetniske foreldre til tross for kulturforskjeller, motstridende oppdragelsesstiler og andre ulikheter?”, kan undersøkes med ulike metoder. Det er mulig å bruke både kvalitative og kvantitative empiriske undersøkelser for å besvare problemstillingen, forskjellen på de to metode retningene er i bunn og grunn hvordan man samler data (Dalland, 2012, s. 114). På hver sin måte bidrar kvalitativ metode og kvantitativ oss til å forstå bedre det samfunnet vi lever i. Formålet med kvalitativ metode er å fange opp meninger og opplevelser som ikke kan fanges opp gjennom kvantitativ metode som henter sine data ut fra målbare enheter (Dalland, 2012). Før man tar for seg undersøkelse av forskningsspørsmålet bør man skaffe seg en oversikt over tidligere studier som er gjort på dette området, fordi dette bidrar til å knytte sammen kunnskap og forsøker å se sammenheng mellom vår egen undersøkelse og andres studie (Dalland, 2012). Med denne forkunnskapen har jeg valgt å bruke litteraturstudie som metode. Litteraturstudie vil ha en definert problemstilling som blir besvart gjennom tidligere relevante studier, hvor målet mitt er å fortolke og analysere disse studiene for å besvare min problemstilling (Aveyard, 2019, s. 3).

4.2 Fordeler og ulemper med litteraturstudie

Gjennom studieløpet i barnevern tilegner vi oss grunnleggende kunnskaper som skal gjøre oss beredt til å møte på ulike problemstillinger innenfor vårt fagfelt. Ut ifra interesse og tidligere kunnskap har man et ønske om å fordype seg nærmere innenfor et tema i bacheloroppgaven. Derfor endte jeg opp med å velge et fagområde jeg har interesse for og vil være svært relevant i møte med fagfeltet. Det vil være naturlig å starte med å kartlegge fagområdet og tidligere studier, det er dette denne bacheloroppgaven gjør gjennom litteraturstudie som metode.

Formålet med litteraturstudie er å gi en oppdatering på hvor fagfeltet ligger i dag, oppsummere tidligere forskningsfunn og oppdage kunnskapshull i forskningen (Aveyard,

2019). Litteraturstudie er viktig fordi den gjør oss i stand til å utforske dybden i fagområdet, og lar oss bli oppdatert på ulike praksiser i barnevernfeltet. Ved å analysere og drøfte fagfelleverderte artikler gjør meg i stand til å danne meg et bilde av det feltet jeg skal ut i om ikke så lenge (Aveyard, 2019).

Gjennom litteraturstudie ønsker vi å fange opp hvordan enkeltmennesker, grupper eller institusjoner handler og samhandler (Dalland, 2012). Det hadde nok vært mest hensiktsmessig ut ifra min problemstilling å velge en kvalitativ studie, hvor man hadde observert både saksbehandlere og minoritetsetniske foreldre i en barnevernssak. På grunn av covid-19 situasjonen og tidsbegrensningene som bacheloroppgaven gir, så ble det mer fornuftig å velge litteraturstudie.

4.3 Forskningsetikk

Selv om jeg bruker litteraturstudie som metode i min bacheloroppgave, så vil jeg informere om de forskningsetiske holdepunktene for denne oppgaven. Det finnes ulike typer etikk, men for forskningsetikken dreier dette seg som planleggingen, gjennomføring og rapportering av forskningen (Dalland, 2012). Forskningsetikkens mål er å innhente ny kunnskap og innsikt på et fagområde som ikke går på bekostningen av enkelt individs integritet og velferd (Dalland, 2012). De vitenskapelige artiklene jeg har brukt i denne oppgaven er alle fagfelleverderte artikler. Forskerne som har skrevet artiklene har anonymisert sine informanter og følger personvernombudet for forskning ved norsk samfunnsvitenskapelige datatjeneste (NSD) sine retningslinjer. Det vil si at all forskningen har blitt godkjent av NSD (Dalland, 2012).

4.4 Fleksibilitet

I litteraturstudiet er vi nødt til å benytte oss av forskning som allerede er gjort på fagområdet, dette begrenser også våre muligheter (Aveyard, 2019). Dette ble for eksempel et hinder for meg i starten av denne oppgaven, grunnen var fordi jeg ønsket å skrive om et fagområde som var lite forsket på i Norge og mye av litteraturen var på engelsk. Noe som begrenset min fleksibilitet. Jeg måtte endre tematikk og problemstilling for at jeg kunne benytte meg av et fagområde som var mer forsket på som styrket gyldigheten av oppgaven.

4.5 Nærhet og kritisk vurdering

Et markant skille mellom de ulike forskningsmetodene er avstanden til tema som forskes på. Hvordan vi ønsker avstanden skal være mellom forsker og informant er avgjørende på hvilken metode man ønsker å velge (Ringdal, 2018). Innenfor kvalitativ metode er nærhet og observasjon en naturlig del av forskningsmetoden, hvor man ønsker å innhente meninger og opplevelser til en mindre gruppe mennesker (Ringdal, 2018). I kvantitativ metode har man naturlig en større avstand til informantene i studien, fordelene er at undersøkelsen går i bredden på et fenomen hvor man kan sammenligne og strukturere den informasjonen som datainnsamlingen gir. Deltakerne er ofte innenfor lokale eller globale områder, dette medfører at nærhet til informantene er umulig (Ringdal, 2018; Aveyard, 2019). Med litteraturstudie har vi ikke kontakt med respondentene og andre forskere, dette gjør at avstanden er stor. Fordelen med litteraturstudie er at den gir innblikk i omfanget av tematikken (Aveyard, 2019), og at jeg kan selv velge å avgrense studien etter behov. Samtidig er det viktig å være bevisst på at feiltolkninger kan oppstå, det er en myte at forskere er verdinøytrale (Dalland, 2012, s. 119). Dermed kan vi tolke en studie på en slik måte at den tas ut av opprinnelig kontekst, da oppstår det en feiltolkning av studien (Dalland, 2012, s. 145).

4.6 Datainnsamling og ressurser

Innhenting av data er noe av kjernen en forsker gjør, uavhengig av hvilken forskningsmetode man bruker. Data innholdet skal være relevant for din problemstilling. Før man innhenter data, skal man klargjøre hvilken data som er relevant for den studien man skal skrive, og hvor vi skal finne data og hvem skal kunne gi oss den (Dalland, 2012, s. 139). Kvalitativ forskningsmetode gir forskeren fleksibilitet i innhenting av data, hvor forskeren kan følge opp interessante og uventede tråder i intervjuet med fenomenet. Det er mer krevende med dybdeintervju og inneholder mye planlegging i forkant, ettersom forskeren må tilpasse spørsmålene til de ulike informantene, men fortsatt vil temaet bli dekket på samme måte (Ringdal, 2018, s. 124). Med kvantitativ forskningsmetode vil man i større grad innhente en større bredde i dataen. Denne metoden bidrar til å rydde bort målefeil og vil gi nokså god data. Fordelen er at den er enklere å utføre og lettere å bearbeide i etterkant. Ulempen er selvsagt avstanden mellom forskeren og intervjuobjektet fordi man ikke kan rette opp i misforståelser som informanten kan ha til svaralternativene i en spørreundersøkelse (Ringdal,

2018). Bruken av litteraturstudie er både ressurskrevende og tidkrevende, grunnen er fordi man må bruke søkestrategier for å finne frem til tilgjengelige og relevante litteraturstudier som er fagfellevurderte som oppnår de kravene for generelle retningslinjene for fakultet for sosialfag har opprettet (Aveyard, 2019). Fordelen vil være at litteraturstudie gir en god innføring i det fagområdet man har valgt. Jeg har valgt å fokusere på samarbeid med minoritetsetniske i en barnevernsfaglig kontekst, grunnen er fordi jeg ønsker mer innsikt i hvordan vi kan etablere samarbeid til tross for kulturelle forskjeller.

4.7 Gyldighet

I kvantitativ forskningsmetode bruker vi å generalisere de store utvalgene, når datamengden fra studien er såpass stor at den kan fortelle oss at dette er noe som gjelder en større gruppe eller en hel befolkning (Dahlum, 2021). Eksempelvis er det gjort studier som tilsier at innenfor de minoritetsetniske miljøene ligger det en frykt for barnevernet (Fylkesnes, Iversen, Bjørknes, Nygren 2015). Det er lite hensiktsmessig å generalisere innenfor kvalitativ undersøkelse, grunnen for dette er fordi man ønsker å få frem enkelttilfeller og individets meninger og opplevelser (Ringdal, 2018; Dalland, 2012). I en litteraturstudie har vi muligheten til å bruke studier som både er kvalitative og kvantitative undersøkelser, for å danne en helhet i fagområdet som styrker gyldigheten. Vi kan velge om en av metodene er mer fremtredende enn den andre eller at begge metodene er likestilte i litteraturstudien. Denne måten å gjøre en studie på kalles kombinert gjennomgang (intergrative review) (Aveyard, 2019, s. 140). I denne oppgaven har jeg valgt tre kvalitativ studier og en kvantitativ studie.

4.8 Generelt ved alle studier

Når man skriver en oppgave bruker vi vanligvis tidligere forskning og teorier som hjelpemiddel (Ringdal, 2018). Grunnen er fordi vi ønsker å videreføre det idealet om at forskningen skal være kumulativ, som betyr at vi bygger videre på tidligere forskningen som er relevant for vårt fagområde og som vi har tillit til (Dalland, 2012, s. 118). Dette gjør at det er mulig å se en rød tråd i tidligere forskning og våre funn (Ringdal, 2018; Dalland, 2012).

Litteraturstudie er generelt mer hensiktsmessig innenfor helsesektoren enn andre forskningsområder fordi den vil kunne stå stødig i møte med tidligere forskning innenfor norsk og internasjonal forskning som gir høyere validitet til studien (Aveyard, 2019; Ringdal, 2018).

4.9 Inklusjon og eksklusjonskriterier

Søkene på denne bacheloroppgaven ble gjennomført fra 29. desember 2020 til 29. mars 2021. Siden jeg valgte litteraturstudie hvor dataene er tekster, så startet jeg med å søke etter vitenskapelige artikler fra fagfelleverderte tidsskrifter fra Norge, hovedregelen er at de ikke skal være eldre enn fem år.

Før jeg startet søkeprosessen, skrev jeg ned temaer og fagområder som jeg synes var spennende og relevante fra studiet. For å finne inspirasjon til min bacheloroppgave, startet jeg med å gjennomføre systematisk norske søkeord i *Oria*. Dette bidrar med å gi meg en oversikt på fagterminologien jeg ønsker å skrive om (Aveyard, 2019).

Søkeordene som ble brukt var, (minoritet ELLER innvandrere ELLER minoritet*)(barneoppdragelse) inneholdt 83 treff, med avgrensning ble det 21 treff.

Det har vært nyttig for meg å bruke kjedesøk (Aveyard, 2019, s. 88-89) fra referanselistene til andre vitenskapelige artikler, for å finne relevante artikler som kan bygge opp min problemstilling. Fordelen med dette er at jeg har funnet relevante teorier og begreper som ble nyttige for meg i møte med fagområdet. Her fant jeg også en meget god vitenskapelig artikkel som var nyttig og relevant for problemstillingen min og ble en av de fire vitenskapelige artiklene. Jeg kommer tilbake til hvorfor jeg valgte denne i neste kapittel.

Minoriteter er et stort fagområde, i *Oria* ble det 19 008 treff og det var derfor helt nødvendig å ekskludere artikler som dreier seg om noe annet enn barneoppdragelse og barnevern.

Jeg ble anbefalt boken "Barneomsorg på norsk. Samspill og spenning mellom hjem og stat" (Studsrød og Tuastad, 2017) som jeg har valgt et kapittel fra. Grunnen var fordi jeg synes

kapittelet bidrar med å få frem problemstillingen min. Den går innenfor de kriteriene, fordi det et kapittel med redaktør. Kapittelet har en kvalitativ studie.

4.10 Datainnsamling

Ettersom jeg ikke samlet inn data selv, men brukte allerede innsamlet data fra andre forskere som en litteraturgjennomgang vil datainnsamlingen være noe annerledes enn hvis jeg samlet inn data selv. For å kunne anvende den allerede innsamlet data som skal svare på min problemstilling var det viktig å undersøke grundig og drøfte dataene. Den allerede innsamlet data er viktig i en litteraturstudie, fordi det er denne litteraturen som jeg tar utgangspunkt i og som skal drøftes i forhold til problemstillingen (Dalland, 2012, s. 67). Hensikten med litteraturstudiet er gjennomgå tidligere forskning innenfor samme fagområde på en systematisk måte, som kan bidra til å se tydeligere likheter og forskjeller mellom studiene som kan belyse min problemstilling i en ny kontekst (Aveyard, 2019, s. 15-16).

4.11 Analyse

Aveyard (2019, s. 178) mener at analyse er prosessen som gjøres for å studere sammenhengen mellom de ulike resultatene av datainnsamlingene. Dalland (2012, s.144) formulerer analyse som et granskingsarbeid, hvor oppgaven er å granske hva materialet har å fortelle oss.

Etter en grundig gjennomgang av artiklene, var det da mulig med hjelp av sentrale begreper og nøkkelord å skille litteraturen på en tydeligere måte (Ringdal, 2018). Noen av artiklene sammenfaller med hverandre, mens en av artiklene skiller seg litt ut, men på grunn av tematikken ble den sentral for min problemstilling. Temaene som gikk mest igjen i litteraturen var minoritetsetnisk, innvandrerbakgrunn, barneoppdragelse, samarbeid og barnevern.

4.12 Kildekritikk

For å fastslå at det materialet jeg har brukt er riktig, bruker vi kildekritikk. Det er viktig å vurdere relevansen, kvaliteten og hvorvidt litteraturen stemmer overens med dagens situasjon (Dalland, 2012). Det å henvende seg kritisk til kildematerialet gjør at litteraturen både et relevant og gyldig for å belyse problemstillingen (Dalland, 2012, s. 72).

Tre av de vitenskapelige artiklene er fra fagfelleverderte tidsskrifter som oppfyller kravene til NSD for vitenskapelige tidsskrifter. En av artiklene er fra kapittel med redaktør, datamaterialet i kapittelet er hentet fra to sett kvalitativt intervju fra to masteroppgaver. Forskningsfunnene og analysen av de to har blitt til en felles studie (Tuastad, Handulla og Alfonso, 2017, s. 132).

Hovedregelen er at forskningsartiklene skal være publisert de siste fem årene, fordi fagområdet er i stadig i utvikling. Det kan derfor være nødvendig å finne litteratur som er dekkende og oppdatert med dagens praksis (Dalland, 2012, s. 73). En av mine artikler er fra 2012, dette avviker fra fem års regelen. Grunnen for at jeg så det som nyttig at den ble med som en del av mine fire vitenskapelige artikler var fordi jeg opplevde den som både informativ og viktig i møte med min problemstilling. Ut ifra min forståelse av artikkelen vil den i svært liten grad avvike fra dagens praksis. En av artiklene er også fra 2015, ettersom jeg begynte mine søk i 2020 vil jeg påstå at denne artikkelen er akkurat på grensen til hovedregelen.

4.13 Studiens troverdighet

I en forlengelse av kildekritikken i denne oppgaven, er det naturlig å si noe om forfatterne av de vitenskapelige artiklene og kapittelet. De fleste forfatterne som jeg har brukt har tilknytning til et universitet eller høyskole i Norge. De aller fleste har drevet med forskning på fagtematikken minoritet og barnevern (Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren, 2015; Smette, Hyggen og Bredal, 2021; Tuastad, Handulle og Alfonso, 2017; Fylkesnes og Netland, 2012).

5.0 Resultater

5.1 Presentasjon av funn

Frykten for barnevernet - en undersøkelse av etniske minoriteter av Marte Knag Fylkesnes, Anette C. Iversen, Ragnhild Bjørknes og Lennart Nygren, publisert i Tidsskrift for norsk barnevern 17.juli.2015

Studien er en kvalitativ studie av ti minoritetsforeldre med flyktning bakgrunn, og kontakt erfaring med barnevernet. Foreldrene ble bedt om å fortelle om sine erfaringer med barnevernet, et gjennomgående tema som etniske minoritetspersoner opplever var frykt. Undersøkelsen viser at frykten for barnevernet ikke relateres til informantenes negative erfaringer, men frykten sirkuleres blant etniske minoritetspersoner generelt. Representanter fra disse miljøene aktualiserer tre undertemaer som studien går nærmere inn på, som er 1) Barnevernet bare tar barn, 2) Barnevernet går ikke i dialog med foreldre og 3) Barnevernet diskriminerer.

Foreldre restriksjoner blant minoritetsungdom, omfang og mønstre i og utenfor skolen av Ingrid Smetten, Christer Hyggen og Anja Bredal, i Tidsskrift for samfunnsforskning 02.februar.2021.

En selvrapporteringsstudie gjennomført blant elever i Oslo i alderen 13-18 år i 2018. Denne studien undersøker omfanget av ulike former for foreldre restriksjoner blant barn med og uten innvandrerbakgrunn og hvordan disse varierer med minoritetsstatus, kjønn og alder, samt hvilke faktorer som kan bidra til å forklare forskjellene.

Etnosentrisk barnevern? av Svein Tuastad, Ayan Handulle og Natalia Perez Alfonso kapittel fra Barneomsorg på norsk, i samspill og spenning mellom hjem og stat. Ingunn Studsrød og Svein Tuastad (red.) fra 2017. Universitetsforlaget.

Påstander om barnevernet er etnosentriske blir analysert i to ulike datasett med kvalitativt intervju av innvandrerforeldre og saksbehandlere i barneverntjenesten. Datasettene er to masteroppgaver, hvor tematikken står såpass nært hverandre at denne artikkelen er slått sammen og analyserte som en felles studie av de to. Studiene handler om hvordan saksbehandlere i barnevernet samhandler med innvandrerforeldre og det andre prosjektet handler om fysisk avstraffelse som minoritetsforeldre utøvde. Denne studie undersøker omfanget av påstanden om barnevernet utøver en etnosentrisk trekk i sine vurderinger.

God praksis i møte med etniske minoritetsfamilier i barnevernet: saksbehandlers og foreldres erfaringer av Marte Knag Fylkesnes og Marit Netland, publisert i Tidsskrift for norsk barnevern, april 2012.

En kvalitativ studie av seks foreldre og deres respektive saksbehandlere, hvor samarbeidsrelasjonen ble definert som god både for saksbehandleren og foreldre.

Saksbehandlerne hadde tre fremtredende tema som var fremgangsmåten til et godt samarbeid med foreldrene. Ta ønskene og behovene til foreldrene på alvor, være tilgjengelige og den siste var å gi informasjon på en slik måte at den var forståelig og åpen.

6.0 Diskusjon:

I denne delen av oppgaven skal diskutere problemstillingen, jeg skal prøve å finne ut hvilke viktige faktorer gjør seg gjeldende for at saksbehandleren i barneverntjenesten klarer å danne en samarbeidsrelasjon minoritetsetniske foreldre til tross for kulturforskjeller, motstridende oppdragelsesstiler og andre ulikheter. Kan minoritetsetniske finne samarbeidet som meningsfullt selv om de står i en utfordrende situasjon? Er det noen risikofaktorer som saksbehandleren bør være mer obs på? Noen av disse spørsmålene skal jeg prøve å få svart på i dette kapittelet.

6.1 Minoritetsetniske foreldre

For at saksbehandleren i barneverntjenesten skal kunne etablere et samarbeid med minoritetsetniske foreldre er det sentralt at vi vet hvilken kontekst mange minoritetsetniske foreldre lever i. I artikkelen til Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren (2015, s. 91) påpekes det at livssituasjonen til minoritetsetniske foreldre er preget av trangboddhet, belastet nærmiljø og svak økonomi. Det å være i underklasse i Norge kan få konsekvenser for barns muligheter til å delta på fritidsaktiviteter, begrensninger i sosialt nettverk og mangler på materielle behov (Skytte, 2008, s. 33). I artikkelen til Smette, Hyggen og Bredal (2021) menes det at blant annet den sosioøkonomiske statusen er en mulig konsekvens til foreldrenes restriksjoner blant minoritetsungdommer. Fattigdom kan være en risikofaktor for barn og

unge (Bunkholdt og Kvaran, 2015). Forskning viser at de som har dårligere økonomisk forutsetninger i samfunnet, har i mindre grad tilgang på sosiale og kulturelle goder og har i betydelig grad færre forutsetninger til å ha en god fysisk og psykisk helse (Grenfell referert i Helgesen, 2017; Bunkholdt og Kvaran, 2015).

6.2 Frykt for barnevernet

Som jeg nevnte innledningsvis er det en stor andel personer innenfor de ulike minoritetsetniske miljøene som har frykt for barnevernet (Ali, 2015). Dette hadde en sammenheng med at de ikke stoler på barnevernets vurderinger og handlemåte på hva som er til barnets og familiens beste (Bufdir, 2017). Frykten for barnevernet er ikke primært relatert til informantene i Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren (2015) sin studie, men en frykt som er vanlig blant etniske minoritetspersoner generelt. Et av de sentrale temaene i denne studien var at minoritetene hadde den oppfatningen at barnevernet bare tar barn fra foreldrene (Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren, 2015).

I studien frykten for barnevernet, forteller en av informantene at blant etniske minoritetspersoner ligger det en oppfatning at barnevernet ikke inkludert foreldrene i de beslutningene som barnevernet foretar seg (Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren, 2015). Men selv ble foreldrene positivt overrasket med det første møte med barnevernet, begrunnelsen var at forelderen opplevde møtet preget av dialog og følte han ble lyttet til (Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren, 2015). I studien til Tuastad, Handulle og Alfonso (2017) forteller at en av saksbehandlerinformantene forstår og er oppmerksom på at foreldrene frykter barnevernet, og ønsker å være oppmerksom på dette i møte med minoritetsforeldre. De forstår at det kan være vanskelig å få en telefon fra barnevernet. Informanten påpeker da viktigheten av å bygge en relasjon til foreldrene tidlig i prosessen (Tuastad, Handulle og Alfonso, 2017, s. 141).

En annen saksbehandler i artikkelen til Tuastad, Handulle og Alfonso (2017) forteller at en familie var så bekymret for å miste omsorgen til barnet, at saksbehandleren måtte hele tiden forsikre foreldrene at dette ikke var tilfelle i denne saken og ønsket heller å gjøre dem til bedre foreldre. Noe som saksbehandleren opplever som ekstra tidkrevende.

Det at mange minoriteter frykter barnevernet, mener Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren (2015) er en verdifull kunnskap fordi den kan være med å bidra til at saksbehandleren er mer sensitivitet i møte med minoritetsetniske foreldre, som igjen kan være et hjelpemiddel når man skal etablere et samarbeid.

6.3 Kommunikasjon

I undersøkelsesfasen er det viktig at saksbehandleren evner å sikre god og forståelig dialog med familien, ved behov bruk av tolk, kartlegge risiko-og beskyttelsesfaktorer og analysere kulturelle og sosiale faktorer som kan ha en innvirkning på barnevernssaken (Rød og Heggdalsvik, 2016, s. 88).

I Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren (2015) sin studie var det en vanlig oppfatning blant minoritetsetniske personer at barnevernet ikke inkluderer foreldrene i beslutningsprosessen og foreldrene opplever seg usynliggjort i dialogen med barnevernet. Dette bidrar selvsagt at mange foreldre synes det er ekstra utfordrende når barnevernet blir innblandet i familien.

En av saksbehandler informantene til Fylkesnes og Netland (2012) fortalte at tidlig i samarbeidet opplevde å bli hyppig oppringt fra en av forelderen, om spørsmål og avklaringer i barnevernssaken. Saksbehandleren begrenset ikke forelderens hyppige kontakt, fordi forelderen hadde såpass lite kjennskap om det norske systemet og frustrasjonen kunne få negative konsekvenser for barna. Saksbehandleren stilte seg da helt tilgjengelig for forelderen, både ettermiddager, helger og ferier, det var viktig å komme med avklaringer kjapt for å begrense frustrasjonen til forelderen. Saksbehandleren opplevde at denne tilgjengeligheten hadde en positiv effekt på relasjonen, og at dette ga en trygghet for foreldre som etterhvert hadde mindre behov for å henvende seg ofte til saksbehandleren (Fylkesnes og Netland, 2012). Det kan stilles spørsmål om denne tilgjengeligheten til saksbehandleren er sunn eller ikke, dette er noe jeg ikke skal diskutere i denne oppgaven. Det som er viktig å punktere at dette var noe som bidro til å trygge relasjonen mellom forelderen og saksbehandleren, og var en måte å skape tillit i en vanskelig situasjon for forelderen som ikke hadde kunnskap om hvordan det norske systemet fungerte. Noen minoritetsetniske er ikke vokst opp i et samfunn hvor det finnes barnevern, og det kan virke skremmende å bli møtt

med en etat som skal vurdere din foreldrekompetanse. Saksbehandleren forteller også at tilgjengeligheten er langt fra lik for alle (Fylkesnes og Netland, 2012). Her må man ta en skjønnsmessig vurdering, å vurdere hvem trenger mer oppfølging enn andre. Dette kan handle om for eksempel tidligere erfaringer med barnevernet eller lengden på botid i Norge.

Det å ta ønskene og behovene til foreldrene på alvor var et sentralt tema for saksbehandlerne i studien til Fylkesnes og Netland (2012). Det betydde ikke at saksbehandlerne gikk på tvers av det lov mandatet de har, og gjorde ikke som foreldrene ønsker til enhver tid. En av foreldreinformantene opplevde at det ikke bare var barnevernet som bestemte, men at saksbehandleren ønsket å få hennes meninger inn i saken. Selv om det var noen ganger forelderer var uenig med beslutningen til barnevernet, så var det de som bestemte likevel. Men det som var implisitt var at saksbehandlerne var engasjert i familien, med å bruke tid på å lytte, gi råd og praktisk hjelp med det foreldrene var opptatt av, ble oppfattet som at relasjonen som saksbehandleren ga var betydningsfull (Fylkesnes og Netland, 2012).

Det å synliggjøre foreldrene i beslutningsprosessen kan bidra til en bedre samarbeidsrelasjon med barnevernet (Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren, 2015). Samtidig viser Fylkesnes og Netland (2012) at det var vesentlig viktig å være tilgjengelig og gi oppklaringer fort, som gjorde at det trygget foreldrene i møte med barnevernet. Samtidig presiserer Fylkesnes og Netland (2012) at når det kom uenigheter med de vurderingene og beslutninger som barnevernet tok, var det viktig å lytte til ønskene og behovene til foreldrene viktig for at de skulle føle at de ble tatt på alvor.

6.4 Kommunikasjon til tross for ulikheter

Å kommunisere med foreldre som har et annet språk og kultur kan by på utfordringer, men dette skal ikke hindre en saksbehandler til å etablere et samarbeid med minoritetsetniske foreldre (Røkenes og Hanssen, 2002). Den klassiske kommunikasjonsmodellen hjelper oss til å oppdage elementer som gjør at den forstyrrer kommunikasjonen (Dahl, 2013). Når avsenderen i dette tilfelle saksbehandleren skal formidle et budskap til mottakeren som kan være foreldre med minoritetsbakgrunn, er det viktig å være oppmerksom på utfordringer som kan oppstå. En av saksbehandler informantene til Tuastad, Handulle og Alfonso (2017, s. 136) mener at mange minoritetsetniske foreldre opplever seg nok litt overkjørt i møte med

barnevernet, begrunnelsen er nok fordi saksbehandlerne ikke har god nok tid, man blir utålmodig og ikke forstår hverandre. Informanten fortelle også at man ikke klarer å sette seg inn i alle de ulike kulturene på forhånd (Tuastad, Handulle og Alfonso, 2017). Noen av utfordringene vi ser her er tid, begrenset tålmodighet og utfordringer med kulturforståelse. Arbeidsomfanget og tidspresset til barneverntjenesten er ikke noe jeg skal diskutere i denne oppgaven, men Dahl (2013, s. 268) mener derimot at når man setter av tid til den andre signaliserer vi at vi anerkjenner relasjonen som viktig. Ved å sette av tid til foreldrene kan også bidra til at de evner å se på denne saksbehandlingsprosessen som en opplevelse av sammenheng (Lindström og Eriksson, 2015). Hvor de evner i samtale med saksbehandleren å håndtere og begripe å stå i en vanskelig situasjon.

Samtidig kan begrensninger av tålmodighet og utfordringer med kulturforståelser kan også oppstå som en støy i kommunikasjonen, og bidra til at foreldrene ikke opplever kontakten som meningsfull (Dahl, 2013; Lindström og Eriksson, 2015). Å gi informasjon på en forståelig og åpen måte til minoritetsetniske foreldre kan være avgjørende for å bygge en god relasjon, noe som saksbehandler informanten til Fylkesnes og Netland (2012) opplevde. Bruk av den samme tolk i hele saksbehandler tiden kan gi trygghet til foreldrene, og tolken kan bidra til å fange opp misforståelser og bidra til ytterligere informasjon hvis foreldrene har behov for det (Fylkesnes og Netland, 2012, s. 229). Disse to saksbehandlerne viser variasjonen i møte med minoritetsetniske foreldre. Det er forståelig at man ikke har tid til å sette av og undersøke alle de ulike kulturene på forhånd, men dette tror jeg kan være et fint samtale emne i møte med foreldrene.

Det at saksbehandleren i Fylkesnes og Netland (2012) sin studie bruker noen verktøy for å skape forståelse for hverandre, som for eksempel den samme tolken over tid kan forhindre at minoritetsetniske foreldrene ikke opplever seg overkjørte i samtale med barnevernet. Derimot mener Dahl (2013, 171) at tolken ikke bare skal ha kjennskap til språket, men ha såpass god kjennskap til kulturen til vedkommende at man kan fange opp ulike typer form for kommunikasjon, non-verbale kommunikasjon og samtidig ha kjennskap til kulturen vedkommende praktiserer. Integrerings- og mangfolds direktorat (IMDi, 2020) mener derimot at tolken sin oppgave er ikke å ha en funksjon som kulturinformant eller kulturformidler under tolkningen, og skal opptre nøytral i tolkeoppdraget, det vil si at tolken skal ikke ha spesifikk kunnskap om en kultur. Tilliten kan svekkes hvis saksbehandleren stiller tolken et

spørsmål om kulturen eller om den nonverbale kommunikasjonen. Da må tolken oversette spørsmålet til foreldrene og la de velge selv å svare på spørsmålet (IMDi, 2020). Det er ikke tolken sin oppgave å ha kjennskap til kulturen, men saksbehandleren sin oppgave å bruke tolken som verktøy i kommunikasjonen får å få kjennskap til kulturen. Dette kan selvsagt være utfordrende og tidkrevende, men samtidig som saksbehandler informantene til Fylkesnes og Netland (2012) påpeker er informasjon på en forståelig og åpen måte er avgjørende for å bygge en god relasjon og at foreldrene opplever situasjonen som håndterbar og at de evner å danne et samarbeider som får en betydning for foreldrene (Lindström og Eriksson, 2015; Studsrød og Mevik, 2019)

En annen utfordring som kan svekke kommunikasjonen, er når man enten har stereotyper eller fordommer mot enkeltmennesker eller en gruppe mennesker (Dahl, 2013). Det kan hende at saksbehandleren har noen stereotyper i møte med annen kultur og det betyr ikke nødvendigvis at det er noe negativt. Vi har alle noen antatte oppfatninger om noen. Christensen (2001, s. 112) påpeker at folk flest har i liten grad kontakt med “nye nordmenn”, og majoriteten får derfor utfordringer med å bygge ned de generaliserende antakelsene vi har. Stereotypene kan bare endres gjennom å søke kunnskap gjennom samhandling med andre (Christensen, 2001). Døving (2009, s. 128) mener derimot at stereotyper har en klar innvirkning på minoriteters integrerings vilkår i samfunnet. Stereotyper kan gi en begrensende innpass i samfunnet, som igjen fører til at blir vanskeligere å integrere seg. Jeg mener at saksbehandleren bør være bevisst på de stereotyper man har i møte med minoritetsetniske foreldre, gjennom søk av kunnskap og samhandling kan det hende at vi endrer mening og dette bidrar til at kommunikasjonen blir bedre. Fordommer er derimot mer skadelig enn stereotyper, som ikke blir endret til tross for mer innsikt til den gruppen vi kategoriserer (Dahl, 2013). Skytte (2008, s. 24) mener derimot at fordommer kan få uheldige konsekvenser hvis saksbehandlerens fokus blir på familiens kultur, og mindre på barnets og foreldrenes utfordringer. Dette fører til at saksbehandleren evner i liten grad å være til hjelp til det aktuelle problemet. En slik holdning vil i liten grad bidra til en god kommunikasjon (Dahl, 2013), og vil være lite konstruktiv i en samarbeidsrelasjon mellom saksbehandler og foreldre med minoritetsetnisk bakgrunn. Men det er ikke bare saksbehandleren som kan ha stereotyper og/eller fordommer, innvandrere kan også ha det om norsk kultur (Dahl, 2013) Fordommer kan potensielt påvirke muligheten for god kommunikasjon mellom saksbehandler og minoritetsetniske foreldre (Dahl, 2013). Jeg mener at det er viktig for saksbehandleren å

være klar over de stereotypier og fordommer man har i møte med minoriteter og evner å la seg endre i møte med andre mennesker.

I barnevernloven § 4-3 står det at barneverntjenesten skal undersøke forholdene dersom barneverntjenesten har en mistanke om at det foreligge forhold som kan være en risiko for barnet. Barnevernets rolle til å utøve makt kan være skremmende for mange foreldre. Derfor mener Fylkesnes og Netland (2012) at det er viktig å informere foreldrene om barnevernet, myndighet og rolle, foreldrene i studien kommuniserte hvilke bekymringer de hadde for barnevernet og at når saksbehandleren informerte de kontinuerlig beroliget dem (Fylkesnes og Netland, 2012). I Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren (2015, s. 91) sin studie fortalte en far som hadde bodd i Norge over en lengre periode at mange foreldre opplever i liten grad å få opplæring i norske omsorgsverdier, og at informasjonen om barnevernets rolle var dårlig. Denne faren mente at dette førte til at barna deres blir plassert av barnevernet uten å få opplæring hvordan vi skal tilpasse oss de norske oppdragelsesverdiene (Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren, 2015). Derfor er det viktig at barnevernet gir kontinuerlig informasjon om de vurderingene og beslutningene som saksbehandleren gjør i saken og at foreldrene involveres fra start til slutt. Begrunnelsen er for å berolige foreldrene og at dette kan bidra til en god relasjon, og at foreldrene kan oppleve det som meningsfullt å samarbeide med barnevernet.

6.5 Samarbeid til tross for kulturforskjeller

I barnevernloven (bvl) § 1-7 understrekes det at barnevernet skal utøve sitt arbeid med respekt og samarbeid så langt det er mulig med barnet og barnets foreldre. I loven står det ingenting om at vi skal gjøre forskjell på foreldrenes kultur, etnisitet, religion eller språk. Så det betyr at saksbehandleren skal samarbeide med alle foreldre i Norge.

I artikkelen til Tuastad, Handulle og Alfonso (2017) mener saksbehandler informantene at minoritetsforeldre har en større påkjenning av å være i kontakt med barnevernet enn etnisk norske foreldre, fordi de mener at det er vanskeligere for minoritetsforeldrene fordi de er i et helt annet samfunn enn det de er vant til. En av saksbehandler informantene i artikkelen (Tuastad, Handulle og Alfonso, 2017) mener at det særlig påkrevd å utøve respekt til minoritetsforeldre. Min oppfattelse er at både minoritetsforeldre og etnisk norske foreldre vil

oppleve det som en påkjenning å være involvert i en barnevernssak, men påkjenningene kan oppleves ulikt. Jeg vil også presisere at jeg mener at alle foreldre uavhengig av kultur eller etnisitet skal bli møtt av respekt i møte med barnevernet (jf barnevernloven § 1-7), denne loven innebærer at selv om foreldrene har en annen kultur, etnisitet, religion eller språk skal saksbehandleren utøve sitt arbeid med respekt og etterstrebe samarbeid med alle foreldre.

Tuastad, Handulle og Alfonso (2017) påpeker saksbehandlerne i barnevernet legger avgjørende vekt på kultur i utfallet av barnevernssaken, men er like fullt oppmerksom på at det eksisterer kulturelle forskjeller, og saksbehandlerne mener at de burde hatt mer kjennskap til bakgrunnen til foreldrene. Saksbehandlere og minoritetsetniske foreldre i artikkelen til Fylkesnes og Netland (2012) opplevde at når de tematiserte kulturforskjeller, eksempelvis synet på barn og barns behov, oppdragelse og omsorg ikke var et hinder for en god samarbeidsrelasjon. Dette mener Fylkesnes og Netland (2012) står i motsetning til tidligere forskning, som har sett at kulturelle forskjeller gjør det vanskelig å danne en god samarbeidsrelasjon. Antonovsky mener at teorien “opplevelse av sammenheng” har en stor overføringsverdi til barnevernets arbeid (Studsrod og Mevik, 2019, s. 237). Det at Fylkesnes og Netland (2012) ikke opplevde kulturelle forskjeller som et hinder for en god samarbeidsrelasjon, dette kan gi større forutsetninger for at foreldrene kan oppleve samarbeidet som begripelig, håndterbart og meningsfullt, hvor de kan bruke kultur, sosial støtte, religion og lignende som mestningsressurser i møte med påkjennelsen det oppleves i å være i kontakt med barnevernet (Lindström og Eriksson, 2015; Lønne, 2019; Tuastad, Handulle og Alfonso, 2017).

I artikkelen til Tuastad, Handulle og Alfonso (2017) forteller saksbehandlerne informantene at på den ene siden de er observant til kulturelle skilnader, og at de mente at vold i oppdragelsen hadde ulike kulturelle aspekter. Samtidig mener Tuastad, Handulle og Alfonso (2017) at de ikke tar hensyn til kulturelle faktorene, fordi loven sier at man ikke skal bruke oppdragervold mot barn (jf barneloven § 30, tredje ledd).

Strategien som saksbehandlerne bruker når de oppdager at barn blir utsatt for oppdragervold i oppdragelsen er å vise til de medisinske faktorene som kan dokumentere konsekvensene ved vold mot barn. På den måten mener saksbehandleren at de er kulturelle nøytrale istedenfor å

argumentere hva som er kulturelt riktig i saken. Ved å bruke denne metoden opplevde saksbehandlerne i studien til Tuastad, Handulle og Alfonso (2017) at de evnet å etablere en konstruktiv samarbeidsrelasjon uavhengig av kultur og etnisitet.

Denne metoden kan være til hjelp for noen minoritetsforeldre, men det forutsetter at saksbehandleren evner til å gi den informasjonen på en måte som både respekterer, men også informerer foreldrene på en forståelig måte. Jeg vil også tro at foreldrene vil være skeptisk til den informasjonen saksbehandleren gir om de medisinske dokumentasjonene på grunn av at de selv har muligens opplevd oppdragervold, og at de selv opplever å ikke få varige mén av volden.

Kriz og Skivenes (hentet fra Fylkesnes og Netland, 2012) har forsket på hvordan det norske barnevernet møter minoritetsetniske familier, og så at noen saksbehandler tok stillingen som en kulturell rettleder i møte med foreldrene og vektet å formidle de norske verdiene og forventningene til foreldrerollen, uten å ha en fornuftig dialog om ulike kulturelle variasjonene på oppdragelse og familieliv. Men Hofman (hentet fra Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren, 2015) fant i sin studie at noen saksbehandlere i barnevernet i enkelte tilfeller argumenterte for å ikke gripe inn i saker hvor barn ble utsatt for omsorgssvikt, fordi saksbehandlerne ville ta hensyn til foreldrenes kulturelle bakgrunn og det ble avgjørende vektlagt at de sto i en vanskelig situasjon av å være nyankomne innvandrere. Dette fikk en konsekvens for barna som ikke fikk den nødvendige beskyttelse som de har krav på.

Både funnene til Kriz og Skivenes (hentet fra Fylkesnes og Netland, 2012) og Hofman (hentet fra Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren, 2015) er etter min mening alvorlige situasjonen i ulike grad, både ved å ta for mye hensyn og ta for lite hensyn til kulturens betydning av oppdragelsen kan få alvorlige konsekvenser for samarbeidsrelasjonen, men også for barnet som skal stå i sentrum. Samtidig påpeker Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren (2015) hvis saksbehandleren blir for opptatt av kulturen eller etnisiteten på foreldrene, kan dette medføre en alvorlig konsekvens fordi vi mister av syne de faktiske utfordringene som minoritetsetniske foreldrene egentlig har. Dermed mener jeg at vi må forstå konteksten mange innvandrersfamilier lever i. Når det foreligger en bekymring for barnet, må vi evne til å både inkludere både barnet og foreldrene, og tillate oss å spørre hvilke utfordringer de møter på i hverdagen.

6.6 Motstridende oppdragsstiler

Intervjuene i Fylkesnes og Netland (2012) sin studie var kulturelle ulikheter et sentralt tema, hvor man hadde ulike syn på barn og barns behov, oppdragsmetode og omsorg.

Saksbehandler informantene fortalte at under samtale med foreldrene brukte de tid på å snakke om kulturforskjellene de hadde imellom. Under samtale om barnas atferd og behov kom kulturforskjellene til uttrykk. Et eksempel på dette er oppdragervold, en foreldre forklarte at det var vanlig i hjemlandet å bruke oppdragervold i oppdragelsen av barna og benyttet selv denne metoden. Forelderen ønsket ikke barnet noe vondt, men å vise at barnet hadde gjort noe galt. Saksbehandleren hadde da som oppgave å formidle at fysisk avstraffelse er ulovlig i Norge (jf barneloven § 30, tredje ledd), og brukte denne anledningen til å tilby forelderen veiledning, for å lære alternative metoder å gi konsekvens til barna (Fylkesnes og Netland, 2012, s. 230). Dette var en litt annen måte enn hva saksbehandlerne i Tuastad, Handulle og Alfonso (2017) brukte i møte med foreldre som brukte fysisk avstraffelse på barn. Oppdragervold er en risikofaktor som kan øke faren for utvikling av psykiske og/eller sosiale vansker (Kvelling, 2015). Dermed må saksbehandleren vurdere om det foreligger nok beskyttelsesfaktorer rundt barnet (Kvelling, 2015). Er foreldrene innerforstått med at bruk av oppdragervold er ulovlig i Norge (jf. Barneloven § 30, tredje ledd) og tar imot informasjonen om de medisinske konsekvensene for bruken av vold og ønsker å ta imot veiledning fra saksbehandleren om å bruke andre metoder på å gi barna en konsekvens kan dette være hjelpetiltak i familien som gjør at saksbehandleren kan sikre trygge oppvekstvilkår for barna i hjemmet (Christiansen, Havnen, Iversen, Fylkesnes, Lauritzen, Nygård, Jarlby og Vis, 2019; Bufdir, 2021).

Tuastad, Handulle og Alfonso (2017) mener at noen av saksbehandler informantene i artikkelen bruker norsk oppdrags tradisjoner som pekepinner på hvilken oppdragsmetode som er mest egnet. Tuastad, Handulle og Alfonso (2017) mener at en slik vurdering kan være nærliggende til en etnosentrisk holdning. Derfor må saksbehandleren etter min mening bruke risiko og beskyttelsesfaktorer i møte med foreldre, for å se om det foreligger noen risikofaktorer innad i kulturen som kan skade barnas helse og utvikling (Bufdir, 2021; Kvelling, 2015). Jeg tror at det å ha en dialog om hvilke oppdrags tradisjoner

som de praktiserer vil være en fornuftig måte å forstå hvilken oppdragelsesstil de praktiserer. Det trengs ikke nødvendigvis å være farlig for barnets helse om den ikke får en norsk oppdragelsestradisjon, etter min mening.

En av foreldreinformantene i studien til Tuastad, Handulle og Alfonso (2017) forteller om en konflikt som forelderen kom med barnevernet. Grunnen for dette var at datteren kom hjem fra vertsfamilien, hvor hun hadde fått lov å bruke sminke, i lys av denne hendelsen utløste det en konflikt internt i familien, fordi familien har et konservativt religiøst livssyn. Forelderen stilte spørsmål med de hyppige møtene med barnevernet, hvor saksbehandleren hadde svart når forelderen gir barnet tillatelse til mer fritid og får delta i bursdager og slikt vil barnevernets hyppige kontakt avta. Forelderen hevder med denne uttalelsen fra barnevernet at de krevet at minoritetsforeldre skulle praktisere en norsk kulturell oppdragelses tradisjon. Med dette opplever Tuastad, Handulle og Alfonso (2017, s. 135) at barnevernet arbeider for å assimilasjon av minoritetsetniske familier som ikke oppdrar barna på en bestemt oppdragelses tradisjon. En gjenganger innenfor det minoritetsetniske miljøet er at foreldrene opplever at de må praktisere den “norske” omsorgspraksisen, hvor fokuset ligger på at barnets selvstendighet og autonomi skal være en praksis for alle (Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren, 2015, s. 90).

Samtidig rapporterer Smette, Hyggen og Bredal (2021, s. 17) i sin studie at barn og unge som har en tilhørighet til en muslimsk eller en hinduistisk trosretning, men også unge kristne jenter opplever en betydelig grad mer foreldre restriksjoner til vennerelasjoner enn det unge gutter og jenter uten religiøs tilhørighet opplever. En av Fylkenes og Netland (2012, s. 229) saksbehandler informant forteller om at ikke er alltid enkelt å komme med bekymringer til foreldrerollen og opplever at ærlighet kunne føre til uenigheter og motstand. Saksbehandleren hadde bekymringer rundt relasjonen til foreldrene om den ville bli skadet hvis man var åpen om de bekymringene man hadde. Men over tid har saksbehandleren erfart at når man er veldig tydelig på disse bekymringene, ville det ikke gi skade på relasjonen med foreldrene. Dette kan være et godt verktøy i møte med foreldre med eller uten innvandrerbakgrunn når vi opplever bekymringer til den oppdragelses tradisjonen de følger.

Derimot har Darling og Steinberg (1993 hentet fra Killén, 2019, s. 33) forsket på betydningen av autoritær-, ettergivende- og avvisende oppdragelsesstil, hvor det har vist seg at foreldrene

har vanskeligere med å kommunisere godt med barna. Foreldrene har i større grad utfordringer å møte barnas omsorgsbehov og de følelsesmessige reaksjonene til barna enn de foreldre som utøver en autoritativ oppdragsstil (Killén, 2019). I rapporten til Blaasvær og Ames (2019, s. 35) har de samlet inn empiriske undersøkelser om blant annet konsekvensene av autoritær foreldrestil, noen av eksemplene er at barna får dårlig/dårligere helseatferd, mye/mer atferdsvansker og mye/mer angstsymptomer, høy/høyere skår på aggressiv og regelbrytende atferd, depresjon/mer depresjonssymptomer (Davids, 2017; Lee, 2018; Liu, 2018; Ruiz-Hernández, 2019 hentet fra Blaasvær og Ames, 2019).

Samtidig er Diana Baumrinds sin modell også kritisert, på grunn av at den mangler det sosiale og kulturelle perspektiver på barneoppdragelse (Jávo, 2010, s. 58). Fordi nyere forskning viser at oppdragsstilene henger sammen med kulturelle betingelser og om kulturen er dominert hvilken dimensjon de representerer med tanke på individualisme og kollektivist syn (Keshavarz og Baharudin, 2009; Rudy og Grusec, 2006 hentet fra Jávo, 2010, s. 68). Diana Baumrind er en amerikansk forsker, som kommer fra et land som scorer høyt på individualisme dimensjonen (Dahl, 2013, s. 50). Det er mer vanlig med en autoritær oppdragsstil i kollektivistisk orienterte kulturer som for eksempel Øst-Asia, Afrika og Mexico (Greenfield og Suzuki 1998; Chao, 2001; Schwartz et al, 2015 hentet fra Jávo, 2010, s. 68). Årsaken kan forklares med at kulturen anerkjenner avhengighet, tilknytning og samarbeid med andre er en viktig forutsetning for oppdragelsen (Jávo, 2010, s. 68-69). Det gamle afrikanske ordtaket “det trengs en hel landsby for å oppdra et barn”, ut ifra min forståelse av dette ordtaket vil dette ha en direkte link opp mot et kollektivistisk syn på oppdragelsen.

Samtidig mener Skytte (2008, s. 167) at de to idealtipe modellene, kollektivistisk og individualistisk livssyn er villedende i møte med familier. Grunnen er fordi hun mener at ingen steder i verden kan man finne familier som lever helt i tråd med disse idealtypene, men at vi kan finne familier som lever i et spenningsfelt mellom dem. Hun poengterer også at familiers syn på oppdragelse er hele tiden i forandring, dermed blir den faglige vurderingen av foreldrenes omsorgskompetanse mer kompleks. Skytte understreker at det stiller fortsatt krav til sosialarbeiderens kompetanse til innlevelse og forståelse i sosiale og kulturelle saker.

Det er ikke nødvendigvis slik at foreldrene følger en kulturell oppdragelsesmetode, noen benytter seg av universelle og tverrkulturelle metoder, mens andre bruker en oppdragelsesstil som er mer typisk for en kultur eller kulturgruppe (Jávo, 2010). En viktig faktor som også spiller inn her er de økologiske og sosiostrukturelle forandringene som skjer i samfunnet man lever i. Et godt eksempel på dette er migrasjon og overgangen fra en majoritet til en minoritet i et land eller kultur, vil dette påføre en endring (Jávo, 2010, s. 4). Det er derfor viktig at saksbehandleren i møte med minoritetsetniske foreldre evner å forhøre seg på hvilke kulturelle og ulike praksiser de utøver i møte med barna, og hvordan barna opplever utøvelsen. Det er derimot avgjørende å vise respekt for foreldrenes overbevisninger til kulturelle betingelser fordi de er ofte sterkt indoktrinert fra deres kultur, men Liamputtong (hentet fra Jávo 2010, s. 4) skriver også at mange etniske minoritetsforeldre kombinerer også et pluralistisk syn på oppdragelsen, hvor de ofte kombinerer gamle tradisjoner med nye tradisjoner.

6.7 Selvbestemmelse

I undersøkelsen til Smette, Hyggen og Bredal (2021) rapporterer ungdommer at de blir stor grad begrenset av foreldrene knyttet til fritid og skole. Spesielt minoritetsjenter møter i størst grad restriksjoner enn minoritetsgutter. Kan denne måten å oppdra barna ligne på Baumrinds autoritære oppdragelsesstil? Den autoritære oppdragelsesstilen kjennetegner at foreldrene utøver kontroll med liten grad av varme for barnet. Foreldrene anerkjenner disiplin og høy grad av orden og barnas meninger og ønsker blir i liten grad hørt (Kíllen, 2019; Jávo, 2010).

Kjønnforskjellene i noen minoritetsgrupper er særlige store, funnene i studien (Smette, Hyggen og Bredal, 2021) forteller at jenter og unge kvinner opplever mer restriksjoner enn gutter og unge menn. En av forklaringsfaktorene er at den seksuelle avholdenhet som både kvinner og menn opplever innenfor noen minoritetsgrupper er svært høy, men kvinner opplever dette kravet sterkt fordi det forventes å være jomfru til de gifter seg. Foreldrene ønsker å ivareta kontroll over kvinners seksualitet gjennom kjønnssegregering, noe av forklaringen er for å ivareta familiens sosiale anseelse og ære (Smette, Hyggen og Bredal, 2021). Foreldre restriksjoner kan gå innenfor «grå omsorgssvikt» og kan være en risikofaktor som kan øke faren for at barn utvikler psykiske og/eller sosiale vansker (Kvello, 2015). Derfor er det viktig at saksbehandleren i barneverntjenesten vurderer om foreldrenes

restriksjoner går på bekostning av barns rettigheter. Barn skal etter Lov 08.april 1981, nr. 7 Lov om barn og foreldre (barneloven.) § 33 gis gradvis mer selvbestemmelse med alderen og frem til barnet når myndighetsalderen 18 år. Kan foreldrenes restriksjoner på ungdommene bli forstått som illegitime begrensninger på barn og unge? I Norge har vi med årene vært opptatt av å ha et barnesentrert samfunn, hvor det å gi barn gradvis mer bestemmelse er en vestlig oppdragelsesmetode som i noen tilfeller kan oppstå som en konflikt i møte med minoritetsetnisk oppdragelsesmetode (Tuastad, Handulle og Alfonso, 2017). Jeg tror at minoritetsetniske foreldre ønsker bare det beste for sine barn, og det å gi begrensninger til barna anser de som er nødvendig del av oppdragelsen. Det også viktig å presisere at når de bor i Norge, må de følge norsk lovgiving, og hvis saksbehandleren opplever at begrensningene til barna går utover barns rettigheter er dette en risikofaktor som saksbehandleren bør snakke med foreldrene om. Det er heller ikke bare minoritetsetniske foreldre etter min mening som begrenser sitt barn, foreldre fra majoritetsbefolkningen har også strenge regler på hva som er greit og ikke for å beskytte og ivareta barna fra samfunnet. Derimot er beskyttelsesfunksjonen og grensesetting to viktige sider ved foreldreskapet. Dette handler om å beskytte barnet mot farer utenfra, men også sette tydelige grenser på en bestemt og vennlige måte som står i forhold til barnets alder og kompetanse, samtidig vise forståelse for at barnet kan møte disse grensesettingene med sinne og skuffelse (Killén, 2019, s. 35). Det å sette grenser for å beskytte barnet handler om å hjelpe barnet til å lære hva som er akseptabelt og trygt, det vil si at man både kan være autoritativ og autoritære uten å avvise barnet (Killén, 2019).

Jeg tror at det vil være fornuftig å påpeke de bekymringene man har til de foreldre restriksjonene som minoritetsetniske foreldre har etablert, med dette kan saksbehandleren i barneverntjenesten komme i dialog om hvordan barns selvbestemmelse og autonomi kan bedre fremmes, samtidig foreldrene kan praktisere sin religion og kultur uten at det går på bekostning av barnet.

7.0 Avslutning

I denne bacheloroppgaven har jeg sett på utfordringer som kan utspille seg når man skal danne samarbeidsrelasjon med minoritetsetniske foreldre. Studien til Fylkesnes og Netland

(2012) beskrive de at kulturelle forskjeller var et sentralt tema, men det var ikke et hinder for en god samarbeidsrelasjon mellom saksbehandleren og minoritetsetniske foreldrene.

Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren (2015) viser at frykten for barnevernet som mange i de ulike minoritetsmiljøene deler er en viktig kunnskap om hvordan vi kan møte foreldrene på en mer fornuftig måte som gjør at flere får en bedre opplevelse av barnevernet. Studien til Smette, Hyggen og Bredal (2021) synliggjør de restriksjonene som mange barn og unge i dag opplever, men den fremhever også viktigheten av økende grad av selvbestemmelse etter barnets alder. Dette kan være et område som barneverntjenesten kan møte på i sin utøvelse av myndighet. Tuastad, Handulle og Alfonso (2017) viser til de mange utfordringene som en saksbehandler må ta høyde for i møte med minoritetsetniske foreldre og hvordan barnevernet skal møte på ulike oppdragelsesmetoder som er i kontrast til norsk oppdragelsesstil.

Man danner ikke en god samarbeidsrelasjon hvis saksbehandleren ikke evner å danne en fornuftig dialog om kulturelle variasjoner på oppdragelse og familieliv, vi skal ikke ta rollen som kulturelle rettleidere (Kriz og Skivenes hentet fra Fylkesnes og Netland, 2012). Samtidig må vi ikke bli for naive i møte med ulike kulturelle bakgrunnen, vi har som mandat å gripe inn hvis barn blir utsatt for omsorgssvikt (Hofman, hentet fra Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren, 2015). Samtidig skal vi heller ikke bli for opptatt av kulturen eller etnisiteten på foreldrene, at det medfører at vi ikke evner å vurdere de faktiske utfordringene som ligger i familien (Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren (2015)).

For at vi skal klare å danne et samarbeid med minoritetsetniske foreldre, er det viktig at noen sentrale elementer er med, dette er elementer som jeg har observert i studiene og mener gir gode forutsetninger til en god samarbeidsrelasjon. Det å starte med å forstå konteksten mange minoritetsetniske foreldre lever i. Det kan hende at vi møter på foreldre som bor i belastet nærmiljø, preget av trangboddhet og svak økonomi (Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren (2015)). Smette, Hyggen og Bredal (2021) viser til at den sosioøkonomiske statusen kan være en konsekvens av de foreldre restriksjonene som minoritetsungdommer opplever. Innenfor de ulike minoritetsetniske miljøene foreligger det en frykt for barnevernet, både denne informasjonen og det å vite om livssituasjon til minoriteter i Norge mener Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren (2015) er verdifull informasjon fordi den bidrar til at vi er mer sensitivitet i møte med minoritetsetniske foreldre.

En av saksbehandler informantene i artikkelen til Tuastad, Handulle og Alfonso (2017) mente at det er særlig påkrevd å utøve respekt til minoritetsforeldre. Ordlyden i barnevernloven § 1-7 understreker at barnevernet skal utøve respekt og samarbeid med barnet og barnets foreldre. Ut ifra min forståelse av ordlyden i loven, mener jeg at barneverntjenesten skal utøve respekt og samarbeid uavhengig av kultur, etnisitet, religion eller språk.

En av saksbehandler informantene til Tuastad, Handulle og Alfonso (2017) tenker at mange minoritetsetniske foreldre opplever seg nok litt overkjørt i møte med barnevernet, grunnen for dette var fordi saksbehandleren ikke klarer å sette seg inn i alle de ulike kulturene på forhånd og at saksbehandleren ikke har god nok tid, man blir utålmodig og ikke forstår hverandre. Dette er elementer som ikke fremmer samarbeid, men å være tilgjengelig, være engasjert i familien, bruke tid på å lytte, gi råd og praktisk hjelp med det foreldrene var opptatt av, var noen elementer som saksbehandlerne i studien til Fylkesnes og Netland (2012) mente var betydningsfulle i samarbeidsrelasjonen. Samtidig var det viktig gi informasjon på en forståelig og åpen måte både om sentrale elementer i barnevernssaken og om barnevernets myndighet og rolle (Fylkesnes og Netland, 2012; Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren, 2015)

Fylkesnes og Netland (2012) opplevde også at det og bruk samme tolk over tid var et godt verktøy for å både skape tillit, skape forståelse som styrket samarbeid relasjonen mellom saksbehandler og foreldrene. Samtidig var det viktig å presisere at tolken sitt arbeid ikke var å være kulturinformant, men å være en oversetter. Det å forstå foreldrenes oppdragelsesmetode som kan ha innspill av kulturelle forestillinger er en viktig indikator på at man setter av god tid som gjør at denne kunnskapen kommer frem i dialogen mellom saksbehandleren og foreldrene. Tolken skal være der som en nøytral part som skal bare oversette slik at samtalen blir forståelig og tilgjengelig for begge parter (IMDi, 2020)

Samtidig viser denne oppgaven til at det ikke nødvendigvis slik at foreldrene følger en spesifikk kulturelle oppdragelsesmetode, men at vi kan se noen typisk kjennetegn ved noen kulturer eller kulturgrupper (Jávo, 2010). Studien til Smette, Hyggen og Bredal (2021) viser at barn og unge som har en tilhørighet til en muslimsk eller en hinduistisk trosretning, men også unge kristne jenter opplever en betydelig grad mer foreldrerestriksjoner til vennerelasjoner enn det unge gutter og jenter uten religiøs tilhørighet opplever. Vi har sett på de ulike

oppdragelsesstilene og at innenfor det minoritetsetniske miljøet opplever foreldrene at de må praktisere den “norske” omsorgspraksiser, og at denne står i kontrast til foreldrenes forhold til barnets selvbestemmelse og autonomi (Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren, 2015).

Når saksbehandleren får saker hvor foreldrene utøver fysisk avstraffelse på barna, var det ulike praksiser i studiene. I studien til Tuastad, Handulle og Alfonso (2017) ønsket saksbehandlerne å være kulturelle nøytrale, og forklarte foreldrene om de medisinske faktorene som kan dokumentere konsekvensene for volden. Men Fylkesnes og Netland (2012) tilbydde foreldrene veiledning om alternative metoder å gi konsekvenser for barn. Begge studiene presiserte at de formidlet at fysisk avstraffelse var ulovlig i Norge, men samtidig brukte ulike metoder for å kommunisere dette (Fylkesnes og Netland, 2012; Tuastad, Handulle og Alfonso, 2017).

I barneloven § 33 står det derimot at barnet skal gradvis få mer selvbestemmelse med økende alder. Killén (2019) mener at det å sette grenser for å beskytte barnet handler om å hjelpe barnet til å lære hva som er akseptabelt og trygt, det vil si at man både kan være autoritativ og autoritære uten å avvise barnet. Det er da saksbehandleren sin oppgave å vurdere om de restriksjonene er der for å beskytte barna eller frata dem retten til å få en selvstendig autonomi. Samtidig viser Fylkesnes og Netland (2012) at det ikke alltid er enkelt å formidle bekymringer for foreldrenes oppdragelsesstil, men opplevde at åpenheten om bekymringen ikke var til skade for relasjonen.

7.1 Mulige konsekvenser for praksis

Jeg har prøvd med denne bacheloroppgaven å synliggjøre hvilke elementer som har en betydning i arbeidet med å danne en god samarbeidsrelasjon mellom saksbehandler og minoritetsetniske foreldre. Innenfor de minoritetsetniske miljøene frykter svært mange barnevernet (Fylkesnes, Iversen, Bjørknes og Nygren, 2015). Det at mange barn og unge har strenge restriksjoner (Smette, Hyggen og Bredal, 2021) og mange foreldre som er uenig med barnevernets vurderinger i hva som er best for barnet (Tuastad, Handulle og Alfonso, 2017). Samtidig viser det at tilgjengelig, være engasjert i familien, bruke tid på å lytte, gi råd og praktisk hjelp med det foreldrene var opptatt av var noen elementer som kunne få en betydning for den god samarbeidsrelasjon (Fylkesnes og Netland, 2012).

7.2 Videre forskning

Det fokuserer allerede på at barnevernet skal så langt det er mulig samarbeide med barnets og barnets foreldre jf. Barnevernloven § 1-7. Likevel mener jeg det er viktig å forske mer på hvordan vi skal evne å samarbeide til tross for kulturelle forskjeller, ulike oppfatninger om hvilke oppdragelsesstiler som er best egnet. Det burde også gjøres forskning på konsekvensene av et dårlig samarbeid.

8.0 Litteraturliste

Ali, A. (2015). *Et flerkulturelt barnevern? - Hvordan fremme dialog mellom barnevernet og etniske minoriteter*. Tidsskrift Norges barnevern. 2015: 148-150. DOI: <https://doi-org.ezproxy.uis.no/10.18261/ISSN1891-1838-2015-02-07> * **3 sider**.

Aveyard, H. (2019). *Doing a literature review in health and social care: A practical guide*. (Fourth edition). Maidenhead: McGraw-Hill Education, Open University Press * **194 sider**

Barneloven. (1981). *Lov om barn og foreldre (LOV-1981-04-08-7)*. Hentet 10.05.2021 fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1981-04-08-7?q=barneloven>

Barnevernloven. (1992). *Lov om barneverntjenester (LOV-1992-07-17-100)*. Hentet 10.05.2021 fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1992-07-17-100?q=barnevernloven>

Blaasvær, N. & Ames, H. (2019). *Systematisk kartlegging oversikt: Sammenhenger mellom foreldrepraksiser og barns trivsel*. Folkehelseinstituttet. Hentet 10.05.2021 fra <https://www.fhi.no/publ/2019/sammenhenger-mellom-foreld-repraksiser-og-barns-trivsel/> * **72 sider**.

Berg, B., Paulsen, V., Midjo, T., Haugen, G, M, D., Garvik, M. & Tøssebro, J. (2017) *Myter og realiteter: Innvandreres møter med barnevernet*. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning. Hentet 24.03.2021 fra <https://samforsk.no/Publikasjoner/2017/Myter%20og%20realiteter%20-%20endelig.pdf>

Buudir. (2021). *Barnevernstiltak til barn med innvandrerbakgrunn*. Oslo: Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet * **12 sider**.

Buudir. (2017). *Handlingsplan for å bedre tillit mellom etniske minoritetsmiljøer og barnevern 2016-2021*. Oslo: Barne-, ungdoms og familiedirektoratet * **23 sider**

Bunkholdt, V. & Kvaran, I. (2015). *Kunnskap og kompetanse i barnevernsarbeid*. Oslo: Gyldendal Akademisk

Christensen, O. (2001). Diskriminering og rasisme. Eriksen, T, H. (Red). *Flerkulturell forståelse*. Oslo: Universitetsforlag * **20 sider**.

Christiansen, Ø., Havnen, K. J. S., Iversen, A. C., Fylkesnes, M. K., Lauritzen, C., Nygård, R. H., Jarlby, F. & Vis, S. A. (2019). *Barnevernets undersøkelsesarbeid. Når barnevernet undersøker, delrapport 4* * **264 sider**.

Dahl, Ø (2013). *Møter mellom mennesker: innføring i interkulturell kommunikasjon*. Oslo: Gyldendal Akademisk * **313 sider**

Dahlum, S. (2021). *validitet*. Hentet 14. mai 2021 fra <https://snl.no/validitet> * **2 sider**.

Dalland, O. (2012). *Metode og oppgaveskriving* (5.utgave). Oslo: Gyldendal Akademisk * **257 sider**.

Dyrhaug, T. (2020). *Færre fekk tiltak frå barnevernet*. Hentet 18.03.2021 fra <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/faerre-fekk-tiltak-fra-barnevernet>. * **5 sider**

Eriksen, T, H. (2010). *Små steder - store spørsmål: Innføring i sosialantropologi*. Oslo: Universitetsforlaget. * **7 sider**.

Fylkesnes, M, K., Iversen, A, C., Bjørknes, R. & Nygren, L., (2015). *Frykten for barnevernet - en undersøkelse av etniske minoriteter*. Publisert i Tidsskrift Norges barnevern. 2015: 81-96. DOI: <https://doi.org/10.18261/ISSN1891-1838-2015-02-02>

Fylkesnes, M, K. & Netland, M., (2012). *God praksis i møte med etniske minoritetsfamilier i barnevernet: saksbehandlers og foreldres erfaringer*. Publisert i Tidsskrift Norges barnevern. 2012:221-235. DOI: <https://doi-org.ezproxy.uis.no/10.18261/ISSN1891-1838-2012-04-02>

Grøholt, B., Garløv, I., Sommerschild, H. & Weidle, B. (2015) *Lærebok i barnepsykiatri*. (5.utgave). Oslo: Universitetsforlaget

Helgesen, L, A. (2017). *Menneskets dimensjoner: lærebok i psykologi*. (3.utgave). Oslo: Cappelen Damm

Hørthe, E. (2021) *Har du en ettergivende, autoritær eller uinvolvert foreldrestil – eller er du Mary Poppins?* Hentet 26.05.2021 fra <https://psykologisk.no/2020/01/har-du-en-ettergivende-autoritaer-eller-uinvolvert-foreldrestil-eller-er-du-mary-poppins/> * **7 sider**.

Håkonsen, K, M. (2014). *Psykologi og psykiske lidelser* (5 utgave) Oslo: Gyldendal Akademisk * **17 sider**

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (imdi) (2020). *Retningslinjer for god tolkeskikk*. Hentet 03.06.2021 fra <https://www.imdi.no/tolk/tolkens-yrkesetikk> * **14 sider**.

Jacobsen, H, B. (2017). *Natashas advokat advarer mot å flykte utenlands fra barnevernet*. Hentet 16.06.2021 fra <https://www.tv2.no/a/8855158/> * **17 sider**

Jávo, C. (2010). *Kulturens betydning for oppdragelse og atferdsproblemer; transkulturell forståelse, veiledning og behandling*. Universitetsforlaget

Killén, K. (2019). *Barndommen varer i generasjoner, forebygging er alles ansvar*. (4.utgave). KF AS Oslo * **11 sider**.

Kojan, B. H & Christiansen, Ø. (2016). Å fatte beslutninger i barnevernet. Christiansen, Ø. & Kojan, B. H. (Red). *Beslutninger i barnevernet*. Oslo: Universitetsforlaget

Kvello, Ø. (2015). *Barn i risiko: skadelige omsorgssituasjoner* (2.utg) Oslo. Gyldendal Akademisk * **34 sider**.

Lindstöm, B. & Eriksson, M. (2015). *Haikerens guide til salutogenese. Helsefremmende arbeid i et salutogent perspektiv*. Oslo: Gyldendal Akademisk * **45 sider**

Lønne, A.(2021). *Salutogenese*. Hentet 3. mai 2021 fra <https://sml.snl.no/salutogenese> * **7 sider**

Michelet, C. & Klevan, T. (2020). *Økt mestring og ro i hverdagen: En kvalitativ studie av foreldres erfaringer med å delta i veiledning i metoden Circle of Security-Parenting*. Tidsskrift Fokus på familien. 2020: 252-271. DOI: <https://doi-org.ezproxy.uis.no/10.18261/issn.0807-7487-2020-04-03> * **20 sider**.

NOU 2016:16. (2016). *Ny barnevernslov: Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse*. Oslo: Barne- og likestillingsdepartementet * **364 sider**

Pastoor, L, D, W. (2016). Enslige unge flyktningers psykososiale utfordringer. Øverlien, C. & Hauge, M-I., Schultz, J-H (red.) *Barn, vold og traumer. Møter med unge i utsatte livssituasjoner*. Oslo: Universitetsforlaget. * **20 sider**

Ringdal, K. (2018) *Enhet og mangfold: samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode*. (4.utgave). Bergen: Fagbokforlaget

Rød, P, A. & Heggdalsvik, I, K. (2016). *Beslutninger i undersøkelsesarbeidet*. Christiansen, Ø. & Kojan, B, H. (Red). *Beslutninger i barnevernet*. Oslo: Universitetsforlaget.

Røkenes, O. H. & Hanssen, P. H. (2002). *Bære eller bryte, kommunikasjon og relasjon i arbeid med mennesker*. (3.utgave). Bergen: Fagbokforlaget

Skytte, M. (2008). *Etniske minoritetsfamilier og sosialt arbeid* (2.utgave). Oslo: Gyldendal Akademisk

Smetten, I., Hyggen, C. & Bredal, A., (2021). *Foreldre restriksjoner blant minoritetsungdom, omfang og mønstre i og utenfor skolen*. Publisert i Tidsskrift for samfunnsforskning 2021: 5-26. DOI: <https://doi.org/10.18261/issn.1504-291X-2021-01-01>

Statens helsetilsyn. (2019). *Det å reise vasker øynene: gjennomgang av 106 barnevernsaker*. Hentet 28.04.2021 fra https://www.helsetilsynet.no/globalassets/opplastinger/publikasjoner/rapporter2019/helsetilsynet_rapport_unummerert_gjennomgang_106_barnevernsaker.pdf * **144 sider**.

Statistisk sentralbyrå. (2020). *11298: Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året og per 31.12., etter innvandringskategori, landbakgrunn, omsorgs-/hjelpetiltak, alder og kjønn 2013 - 2019* [Statistikk]. * **2 sider**.

Studsørød, I. & Mevik, K. (2019). *Foreldresamarbeid - muligheter og utfordringer*. Studsrød, I., Paulsen, V., Kvaran, I. & Mevik, K. (Red). *Barnevernspedagog: En grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget

Tranøy, K. E., (2019). *Metode*. Hentet 13.05.2021 fra <https://snl.no/metode> * **3 sider**.

Tuastad, S. & Handulle, A., Alfonso, N. P., (2017). *Etnosentrisk barnevern?* Studsrød, I., Tuastad, S., (red) *Barneomsorg på norsk, i samspill og spenning mellom hjem og stat*. (125-153) Oslo: Universitetsforlaget.

Egenvalgt pensum: 1620 sider.